

Referat fra møte i styringsgruppa 11.09.25

Til stede fra styringsgruppa: Bjørn Larsen (Nfk), Katrine Erikstad (Statsforvalteren i Nordland), Mona Halsbakk (KS)

Forfall: Ketil Eiane (Nord universitet)

Til stede fra prosjektgruppa (Nfk): Liss-Ane Simonsen, Oda Marie Hansen, Hege Bekken

Referent: Liss-Ane Simonsen

Agenda for styringsgruppemøte 11.09.25

- Gjennomgang av:
 - Gjennomførte oppgaver og aktivitet siden sist
 - Leveransene fra arbeidsgruppene og tilbakemelding fra referansegruppa
 - Videre planprosess og medvirkningsprosess
- Innspill fra styringsgruppa

Møtenotater:

Oda og Hege presenterte i korte trekk hva som har skjedd siden sist, sammenstillingen av leveransene fra arbeidsgruppene og tanker om den videre planprosessen.

Innspill til regional plan for livskraftige lokalsamfunn:

- Det er vanskelig å ha den totale oversikten. Kan oppleves litt rotete at klimagassreduksjonen skal inn i denne planen.
- Det snakkes om vekst – men har man tatt inn over seg fakta ihht. klima og miljø og den demografiske utviklingen?
- Klima og miljø - burde være et av de overordnede målene. Det er et av de viktigste bakgrunnsteppene.
- Henviser til vedtak i fylkestinget om en stans av elektrifisering i egen sektor pga. Manglende finansiering i egen sektor. Det må sees i sammenheng med et evt. mål om klimagassutslipp for Nordland.
- Utfordringene vi står i må tydeliggjøres, og hva betyr de?
- En av de store utfordringene er kommunen sin evne til å levere gode tjenester til sine innbyggere. Dette burde vært vektlagt i større grad i forslaget. Kommunene står i en skvis der de har store utfordringer. Det er usikkert om kommunene har overskudd til å følge opp det som fastsettes i den regionale planen. Det er et alvor som burde vektlegges i planene.
- Det er en liten "elefant i rommet" som ikke er adressert nok – kommunens situasjon. Det er mange ROBEK-kommuner i Nordland.
- Det å ikke stadfeste at kommunene per i dag ikke klarer å levere tjenestene de skal og hvordan vi i den regionale konteksten skal bidra til å støtte opp dette. Kommunene er nøkkelen, og det må komme fram hvor vi står nå i dag i de demografiske endringene kreves det en omstilling i kommunene som må adresseres på et politisk og strategisk nivå. Hvis ikke har man ikke truffet der skoen trykker, dette er en gjenganger.

- Flere av strategiene er faktiske tiltak, dokumentene må vaskes mer enn det hittil er gjort.
- Usikker når det gjelder strategien "Samordne roller i veiledningen" om det hører hjemme i den regionale planen, eller om det er noe NFK kan gjøre utenom dette.
- Må spille på lag med kommunene, og det er viktig å huske på.

Innspill til regional plan for arealforvaltning:

- Mener det trengs en refleksjon rundt hva trenger man i målhierarkiet? Blir lett målkonflikter og et uoversiktlig bilde. Kanskje man egentlig bare trenger et hovedmål og videre tiltak.
- Dagens arealpolitiske retningslinjer: mener overskriftene står seg i dag også.
- Det evige dilemmaet – hva ligger i nasjonal politikk og hvilken frihet har fylkeskommunen til å omgjøre den. Kan fylkestinget vedta noe som er strengere politikk eller liberal? Hva er det egentlige spillerommet i regional arealpolitikk? Ingen fasit med to streker under svaret.
- Når det gjelder handlingsprogrammet: når det gjelder plan og interkommunalt samarbeid har SF innrettet virkemidler mot dette. Det er viktig at virkemidlene henger sammen med handlingsprogrammet og at vi drar i samme retning.
- Vanskelig på det nåværende tidspunktet å gi faglige innspill.
- På reindriftssiden mangler det tydelig nasjonal arealpolitikk, her er det rom for det regionale nivået.

Innspill til begge planer

- Planene kan ikke dekke alt, og må til sist prioritere slik at det ikke blir mer planlaging framfor planlegging. Hva er det vi som er aktører i Nordland kan få til i fellesskap, hva kan vi utvikle sammen?
- Klima og miljø aspektet og den demografiske utviklingen: hvilke utfordringer skaper den, og hvilke lokalsamfunn skal vi ha? Vi kan risikere å få bygder med kun eldre, det ligger utrolig mange diskusjoner og tanker som må gjøres ifht. hvordan vi skal møte disse utfordringene? Det er noen diskusjoner som foreløpig ikke er tydelig nok. Dette med beredskap også, hvordan skal det nye trusselbildet synliggjøres og hva er Nordlands rolle i fremtidsbildet?
- Det er viktig å ha i bakhodet at det ikke bare skal være regionale planer, men regionale planer for Nordland. Hvordan aktualisere og få det til å bli regionale planer som gjelder for Nordland.
- En av de store utfordringene er "plan". Kommunene mangler plankompetanse og det gjentas ofte i mange ulike fora. Ting stopper opp pga. manglende kapasitet eller kompetanse.
- Hvor er fylkesrådet, og hva er samarbeidet med dem? Det kan være lurt å avstemme planene i et politisk verksted, før fylkesrådet skal vedta om planene skal ut på høring
- Hvordan har fylkestinget tenkt å bruke økonomiplan inn i handlingsprogrammet? Kobling til økonomiplanen, hvordan skal man styre innsatsen? Det må være med i bakhodet.

Innspill til veien videre

- Statsforvalteren i Nordland har stor interesse av å være med å utarbeide arealpolitiske retningslinjer.
- Veiledningsrollen – rollen mellom NFK og SFNO – dette må diskuteres og ryddes opp i. Arbeide med de regionale planene er en gylden anledning.
- Mener det er behov for egne møter om mineral. Der reindrift og mineral møtes i spenningsfeltet. Kanskje Mineralforum kan brukes som arena.
- Viktig å involvere kommunene slik at de opplever å ha vært med på prosessen. Det kan være lurt å delta på de interkommunale politiske rådene sine møter. Det er viktig å legge opp til en reel medvirkning, også i den videre prosessen.
- Det å bruke interkommunale politiske rådene kan være en fin arena som bør brukes
- KS kan ta et møte for å vurdere om de har noen arenaer som bør benyttes videre i arbeidet.

Oppfølging:

- Prosjektgruppa tar styringsgruppas innspill til etterretning i det videre arbeidet.
- Nfk kommer med forslag til møtedato for neste møte i november/desember.
- Nfk undersøker om mineralforum kan være en aktuell arena å diskutere regional plan for arealforvaltning i.
- Nfk inviterer Statsforvalteren til eget møte om regional plan for livskraftige lokalsamfunn
- SFNO inviteres til et eget møte for å se på utkast til nye arealpolitiske retningslinjer, før disse diskuteres i regionalt planforum.
- Nfk og SFNO gjennomfører eget møte for å diskutere veiledningsrollen til aktørene.
- Nfk undersøker mulighetene for å bruke de interkommunale politiske rådene i større grad.
- KS undersøker om de har noen arenaer som kan brukes for å orientere om og få innspill til de regionale planene.
- Det undersøkes om det er mulig å få til et politisk verksted om planene.
- Ny fylkesråd for næring overtar arbeidet. Det sendes ut en "doodle" for å finne ut når neste møte i styringsgruppa blir.

